

→ 12 april 2010: tweede bijeenkomst projectcommissie

In april is de projectcommissie van dit onderzoek voor de tweede keer bij elkaar geweest. Zij hebben feedback gegeven op de planning van alle interviews over ouderschap die we nu aan het afnemen zijn met jongvolwassenen met een visuele beperking, hun partners en een vergelijkingsgroep jongvolwassenen zonder beperking. De VU Orthopedagogiek studenten die deze interviews deels afnemen waren ook bij de vergadering om zowel over hun ervaringen te vertellen, als ook om de tips en deskundigheid van de projectcommissieleden in hun werk direct weer toe te kunnen passen. In het tweede deel van de bijeenkomst stond het brainstormen over de inhoud van de vragenlijst centraal over begeleiding bij Ouderschap bedoelt voor professionals die werken met blinden en slechtzienden. Deze vragenlijstronde staat voor het najaar van 2010 gepland. Tenslotte hebben we allerlei manieren van verspreiden en toepassen van gegenereerde kennis van dit project in het veld en de maatschappij besproken. Deze zullen door de VU medewerkers verder worden uitgewerkt en ingediend voor subsidie bij ZonMw programma InZicht. De laatste bijeenkomst van de projectcommissie van dit 2-jarige project zal op 20 september zijn.

→ Start nieuwe medewerkers: Carlijn Nieuwenhuis en Lidewij van den Berg

In maart zijn Carlijn en Lidewij bij het project gestart als junior onderzoekers. Beide zijn ze bij meerdere VU projecten betrokken en hebben dus al enige onderzoekservaring. Carlijn is actief in het opsporen en werven van respondenten en het afnemen van de computer gestuurde telefonische interviews. Lidewij heeft deze taken ook, en assisteert tevens bij de coördinatie van het onderzoek. Zij helpt daarbij medewerker Janneke Hatzmann die enige tijd afwezig is geweest en nu haar taken weer aan het oppakken is.

→ Vele interviews

Jongvolwassenen met een visuele beperking, hun partners en een vergelijkingsgroep van jongvolwassenen zonder beperking zijn vanaf midden februari benaderd voor ons onderzoek naar belangrijke factoren bij (aanstaand) Ouderschap. De zoektocht en werving zal nog tot september duren. Via moderne middelen als hyves, linked in etc. vinden we respondenten met een visuele beperking terug die al eerder aan onze projecten van “Verder kijken” hebben meegedaan. Soms kloppen onze vorige adresgegevens gewoon nog en is de zoektocht dus zo klaar. Een overgrote meerderheid wil weer meewerken aan dit ouderschaps-onderzoek.

In het computer gestuurde interview dat we vervolgens afnemen zijn onder andere de volgende onderwerpen opgenomen: sociale contacten en sociale steun, zelfwaardering, acceptatie-proces van de blindheid/slechtziendheid, herinneringen aan eigen opvoeding, partnerrelaties en kwaliteit daarvan, ouderschapsverwachtingen en wensen, gevoel van zekerheid over de moederrol/-vaderrol, en voor mensen met kinderen: de ervaringen met het opvoeden in positieve zin maar ook de extra uitdagingen of mogelijke belasting/stress. Gemiddeld duurt het gesprek 80 minuten. De partners van en de vergelijkingsgroep respondenten zonder beperkingen krijgen in hun interview net weer iets andere onderdelen, maar de meerderheid van de vragen zijn exact hetzelfde. Met hun duurt het interview gemiddeld 25 minuten.

De teller staat op dit moment al op circa 200 interviews. Onze getrainde 13 interviewers zitten op alle tijden van de dag en avond (ook in het weekend) aan de telefoon en krijgen een inkijkje in de persoonlijke levenswereld van de respondenten. Nu al willen we van de gelegenheid gebruik maken om iedereen te bedanken voor hun eerlijke en enthousiaste medewerking.

→ Bezoek prof. Feldman: challenged parenting

In mei ontving de VU professor Maurice Feldman van de Brock University in Ontario, Canada. <http://www.brocku.ca/disabilitystudies/faculty/maurice.php> Hij houdt zich met name bezig met ouderschap van mensen met (lichte) verstandelijke beperkingen en interventies/ondersteuning voor deze groep. In ons project hebben mensen alleen een visuele beperking en geen verstandelijke beperking, en hij vond het zeer interessant om info over ons project te horen. Met name zijn aandacht voor de sociale factoren waren inspirerend: bijvoorbeeld de neiging van mensen uit de omgeving om van alles toe te schrijven/te wijten aan de visuele beperking, terwijl er eigenlijk andere factoren een rol spelen. Maar ook het begrip “cloak of competence” was interessant: in hoeverre verschuilen mensen met een beperking zich onder een mantel van zelfvertrouwen/gevoel van zekerheid, die (deels) alleen op hun eigen gevoel gebaseerd is. Of deze aspecten bij personen met visuele beperkingen die vader of moeder zijn of willen worden een rol spelen, kunnen we aantonen met ons project. (zie ook het onderdeel VU scripties)

→ Presentatie bij ZonMw/InZicht: belang van project voor de praktijk

Op 2 juni zijn Sabina, Carlijn en Lidewij naar een studiedag van ZonMw geweest over de relatie tussen onderzoek en praktijk. Ook Corrie van der Sar uit de projectcommissie van dit onderzoek was aanwezig, waarvoor hartelijk dank! Sabina heeft een presentatie gehouden waarin maar kort gesproken mocht worden over de voortgang van het onderzoek. Meer tijd was er voor de relatie tussen het onderzoek en de praktijk. Welke kennis en producten leveren het onderzoek op, wat kan er in de praktijk mee gedaan worden, voor wie is deze kennis belangrijk? De presentatie zal op de site van verder kijken (www.psy.vu.nl/verderkijken) geplaatst worden voor geïnteresseerden. De aanwezigen bij die dag waren onder de indruk van zowel de inhoud als de omvang van ons project. Dat brengt tevens het risico met zich mee dat je er vele kanten mee op kan, voor veel verschillende doelgroepen. Enige ordening en het aanbrengen van prioriteiten in de vervolg-activiteiten is raadzaam. Mogelijke toepassingen waarover gesproken is: oprichten van een internetsite met ‘forum’-functie, organiseren van een studiedag over (aanstaand) ouderschap eventueel uitmondend in een digitaal ‘ouderschapsnetwerk’ om lotgenoten contact mogelijk te maken, ingrediënten aanleveren (half-fabriekaat) voor een cursus “Oog op Ouderschap” die Koninklijke Visio en Bartimeus zouden kunnen aanbieden via hun cursuscentra.

→ VU scriptie op de site: geen verschil in ouderschaps-vertrouwen

Vele master en bachelor VU studenten Orthopedagogiek nemen op dit moment interviews af voor ons project. Tevens schrijven zij hun scriptie rondom ons project. Mariëtte heeft haar M-these al bijna klaar. Zij bestudeert de voorspellers van gevoelens van eenzaamheid in de jongvolwassenheid, waarbij vooral belangrijk lijkt te zijn hoe tevreden jongeren met een visuele beperking zijn over de steun die ze krijgen. De hoeveelheid sociale contacten of het aantal vrienden is niet voorspellend voor eenzaamheid.

Rondom ouderschap is er begin juli een mooie Bachelor-these verschenen met de titel “Oog op ouderschap”. De studenten (Els, Rianne, Sanne, Anne en Willeke) hebben de gevoelens van zekerheid over het uitvoeren van de moederrol/vaderrol onderzocht, in het Engels parental self-efficacy genoemd. Zij vergeleken of jongvolwassenen met en zonder een visuele beperking die nog geen kinderen hebben, verschillen wat betreft die self-efficacy. Het antwoord lijkt nee te zijn: met de aantallen respondenten die we tot nu toe voor de scriptie konden gebruiken (70 jongvolwassenen met een visuele beperking zonder kinderen en 17 vergelijkingsgroep respondenten zonder kinderen) vonden we geen verschillen in gevoelens van zekerheid en vertrouwen rondom het vervullen van de ouderrol in de toekomst. Beide groepen, nu nog zonder kinderen, voelen zich zeker. Deze bachelor these staat binnenkort als pdf te downloaden op onze internetsite www.psy.vu.nl/verderkijken.

Tot zover deze update over het project Ouderschap. Wij danken iedereen die bij de diverse activiteiten betrokken is voor hun betrokkenheid en inzet.

Sabina Kef, Janneke Hatzmann, Latifa Tawfik, Carlijn Nieuwenhuis en Lidewij van den Berg
S.Kef@psy.vu.nl, j.hatzmann@psy.vu.nl, l.tawfik@psy.vu.nl, C.Nieuwenhuis@psy.vu.nl
LM.van.den.Berg@psy.vu.nl